

det til Amtsraadet, uden at jeg dog har villet foranledige Endringsforslag stillede i den Henseende, da jeg anfaae det for hensigtsmæssigt. Men jeg vilde rigtignok ansee det for særdeles uheldigt, om denne Omstændighed skulde have tilfølgel, at man kom til at røre ved en Institution, som har vist sig som en af de meest velsignelsesrige af dem, vi i den senere Tid have faaet. Amtsraadet har hidtil nydt overordentlig megen Anseelse; jeg troer, at en af de medvirkende Aarsager dertil har været, at det har været betragtet som et reent Tillids-hverv, der ikke medførte nogen Fordeel, og jeg er bange for, at man vilde røkke ved denne Anseelse, naar man begyndte med, i hvilken-somhelst Form, at give Amtsraadsmedlemmerne Godtgjørelse for deres Arbeide. Nærværende Tilfælde er endogaa af dem, hvor det for mig stiller sig som særlig uheldigt, saafremt man vil slaae ind paa denne Veie, idet Amtsraads-medlemmerne her staae som mængdende ligeoverfor Folk, der selv skulle udrede Godtgjørelsen. Jeg vilde ansee det for mindre betænkeligt, om man f. Ex. ved Sessionsreiser eller lignende Tilfælde vilde fastsætte en Godtgjørelse for Amtsraadsmedlemmerne, thi i disse Forhold komme de dog ikke i Forbindelse med de Folk, der skulle udrede Godtgjørelsen; men det er mig klart, at man kommer til at staae i et noget andet Forhold til disse Folk — et Forhold, som i mange Tilfælde vil blive overvurderet af dem — naar man veed, at det er dem, der skulle udrede Godtgjørelsen. Jeg vilde derfor ansee det for uheldigt, om det skulde stee, og jeg vilde i saa Fald være mere tilbøjelig til at lade Sagerne gaae til Landvæsenkommissionen.

Med Hensyn til Endringsforslaget til § 8 er jeg af samme Mening som den ærede Ord-fører. Jeg troer, at Loven i mange Tilfælde vil blive virksom, naar ikke den her foreslaaede Endring vedtages. Det vil vistnok overordentlig hyppig være Tilfældet, at Folk kunne være i Tvivl om, hvorvidt de ere udelukkende berettigede til den Veie, der er Tale om, og det kan da være rimeligt, at flere Medlemmer af Eierlaget paa Grund heraf kunne finde Betænkelighed ved at lade Sogneforstanderskabet tage denne Sag under Behandling, idet de nemlig vilde

siige som saa: Ja, vi have hidtil benyttet Veien, men vi kunne ikke siige med Bestemthed, at vi ere berettigede til at udelukke Andre fra at kjøre paa den; i den Tid, vi kunne huske, har undertiden En og Anden udenfor Eierlaget kjørt paa den, og ville vi nu gjøre den istand, kan det gjerne stee, at mange Flere ville benytte den bedre Veie, uden at vi ere istand til at forhindre dem deri, og Følgen vil altsaa være, at vi paatage os et Arbeide, som Flere vilde faae Nytte af. Det er en Indvending, der kan møde, og, møder den, er den efter min Opfattelse eensbetydende med en Protest mod Sogneforstanderskabets Competence til at tage Sagen under Behandling, fordi den saa ikke henhører under Betegnelsen i § 1; det Tilfælde, som nu er omtalt i § 8, og hvor der gives Sogneforstanderskabet den Anviisning at henvise Sagen til Domstolene, er jo nemlig forskjelligt fra dette Tilfælde, og, dersom det ikke kommer til at staae der, troer jeg, det vil have til Følge, at Sogneforstanderskabet i de fleste Tilfælde vil ansee sig uberettiget til at tage Sagen under Behandling, og at Loven derfor i mange Tilfælde bliver u virksom.

Indenrigsministeren: Det forekommer mig aldeles klart, at, naar det Endringsforslag vedtages, der er stillet til § 8, er hele Lovens Virksomhed derved tilintetgjort. Hensigten med Loven er jo nemlig at faae et Middel til at tvinge de Participanter i en privat Veie, der vise sig modvillige, til at deeltage i dens Vedligeholdelse; men efter det ærede Udvalgs Forslag staaer det Klageren frit for, naar han kommer paa Aastedet, at siige: Vi her ere ikke udelukkende berettigede til denne Veie, Den og Den kjører undertiden paa den, og derfor protesterer jeg imod, at Sogneforstanderskabet giver sig af med denne Veie; han er da fri, og Sogneforstanderskabet skal henvise Sagens Afgjørelse til Retten. Naar det derimod bliver ved Lovforslagets Bestemmelse, kan Sagen ikke hæves, fordi der siges, at Tredie- eller Fjerde-mand, som ikke er tilfaldt, ogsaa er berettiget til at kjøre paa Veien. Kun naar Noget af dem, der ere tilfagte, paaastaar, at han selv ikke er forpligtet til at deeltage i Veiens Vedligeholdelse, kan Sogneforstanderskabet henvise